

REGISTERBLAD

Namn och datum: Mattias Jansson (980923), Mats Nordin (990201)

OMRÅDE AV RIKSINTRESSE FÖR NATURVÅRD I STOCKHOLMS LÄN

Områdesnummer och namn:

NRO01038 SAMNÄSFJÄRDEN

Kommun: Norrtälje (0188)

Kartblad: 12 J SV, 11J NV, (11J NO)

Area: Ca 230 ha, varav 100 ha land och 130 ha vatten

Naturgeografisk region: 25 a

Kust/havsregion: VI Ålands Hav

Landskapsform: Sprickdalslandskap

Riksvärde

Kusthav	Flora
	Fauna

Värdeomdöme: Samnäs fjärden är en stor, oexploaterad och mycket representativ trösklad havsvik med grunda mjukbottnar. Fladen har en mycket bruten strandlinje och ett 40-tal småöar. Det stora skyddade vattenområdet ligger vid den i övrigt mycket exponerade Vaddökusten och utgör en sällsynt brackvattenbiotop. De grunda vattnen är reproduktions-/uppväxtområde för många fiskarter. Av de trösklade vikar i länet vars vegetation inventerats har Urfjärden befunnits vara en av de artrikaste och hyser den artrikaste kransalgsfloran i länet. Här finns sex kransalgarter, varav fyra bedöms som sårbara. Tillrinningsområdet är mycket orört.

Huvudkriterier: A, B, C, D

Förutsättningar för bevarande: Bebyggelse i tillrinningsområdet, framför allt fritidshus och permanentbostäder med avloppsanläggningar, kan skada vikens mycket goda vattenkvalitet. Muddringar kan i sig själva allvarligt skada enskilda vikar i fjärden. Omfattande småbåtstrafik kan också medföra alltför stor störning på vegetationen på grunda bottnar varför även tillkommande bryggor är negativt för naturvärdet. Framför allt gäller detta större båtar med starka motorer varför muddringar även indirekt kan vara negativa genom att skapa hamnplatser för större båtar.

Områdets huvuddrag: I den välinventerade Urfjärden, som är en del av Samnäs fjärden, har 22 vattenväxter hittats, vilket gör den till en av de artrikaste trösklade vikarna i länet. Bland annat finns rikligt med höstlånke och algen svartskinna, samt sex arter kransalger. Fyra av kransalgarterna bedöms som sårbara i landet, nämligen gråsträfsse, grönsträfsse, raggsträfsse och havsslinke. Urfjärden är mycket orörd. Tillrinningsområdet är helt obebyggt och består främst av skog.

Båttrafik förekommer nästan inte alls i Samnäs fjärden som delvis ligger inom militärt skjutområde. Genom sitt läge, med mynningen på den exponerade ålandshavskusten av Vaddö, utgör Samnäs fjärden ett refugium för sötvattens- och vissa marina fiskar under delar av deras livscykel. Fjärden erbjuder ett skyddat och snabbare uppvärmt reproduktions- och uppväxtområde i ett i övrigt relativt kallt och exponerat havsområde. Fjärden har även stor betydelse för häckande sjöfåglar, särskilt dykänder.

Norr om Samnäs fjärdens mynningsområde ligger ett militärt skjutfält med omfattande bebyggelse och en hel del småbåtsbryggor innanför fjärdens mynning. I övrigt förekommer endast mycket lite bebyggelse runt fjärden.

Anmärkningar: Området omfattas av bestämmelser i 4 kap. 1, 2 och 4 §§ miljöbalken.

Referenser

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1996: Naturkatalog för Stockholms län (remissupplaga).

Länsstyrelsen i Stockholms län, 1997: Vegetation i trösklade havsvikar i Stockholms län. Rapport nr 1997:33.